

Præliminær projektbeskrivelse: PsykiatriFondens Erhvervsskoleprojekt

– en opkvalificering af lærere og ledere på erhvervsskolerne med fokus på metodeudvikling i forhold til fastholdelse af sårbare unge

December 2008

1.0 Indledning

1.1 Baggrund

PsykiatriFonden har siden 2001 haft fokus på oplysning til børn og unge om psykiske sygdomme og problemer. I 2007 etablerede fonden Ungdomsprojektet, som har til formål at støtte og fastholde sårbare elever på ungdomsuddannelserne i Københavns og Frederiksberg kommuner ved hjælp af undervisning af elever og lærere samt psykologisk rådgivning til de unge, der oplever akutte personlige problemer.

En undersøgelse fra 2003 (bestilt af LO) viser, at særligt eleverne på erhvervsuddannelserne mangler støtte til at gennemføre deres uddannelse. Ifølge undersøgelsen falder 30% af eleverne på erhvervsuddannelserne fra, og 23,5% af eleverne begrundet deres frafald med personlige problemer. Frafallstallet stiger markant, hvis vi ser på den gruppe unge, der kommer direkte fra en produktionsskole: 56% af produktionsskoleeleverne, der starter på en erhvervsskoleuddannelse, falder fra inden for det første år. *Kilde: "Uddannelsessvage unge får ikke støtte nok", 2006, www.eva.dk*. I rapporten anses støtte til den enkelte sårbare elev som nøglen til fastholdelse af elever og dermed en øget gennemførelsesprocent.

Regeringens målsætning om, at 95% af en ungdomsårgang skal gennemføre en ungdomsuddannelse, vil uden tvivl stille større krav til ungdomsuddannelserne i forhold til støtte til den enkelte elev. Erhvervsskolerne har en forholdsmæssigt større andel sårbare elever sammenlignet med de resterende ungdomsuddannelser, og målsætningen om, at 95% af en ungdomsårgang gennemfører en ungdomsuddannelse vurderes i særlig grad at ville øge andelen af sårbare elever på erhvervsskolerne.

PsykiatriFonden har mulighed for at intensivere og udbrede opkvalificeringen af lærere til hele landet samt at involvere lederne i arbejdet med at fastholde de sårbare elever på erhvervsuddannelserne. Det er en vigtig opgave, som kan få omfattende betydning i første omgang for lærernes evne til at opfange og håndtere de sårbare unge – vores erfaring er, at lærerne i meget stort omfang efterspørger viden og redskaber til at imødekomme de elever, der har særlige behov – og i anden omgang for igangsættelsen af støttende initiativer på den enkelte erhvervsskole. Helhedstilgangen, hvor lederne af erhvervsskolerne medtænkes og involveres i arbejdet med at fremme støtte til den enkelte elev, er et værdifuldt og fremsynet element i projektet, som vi i fonden bakker

meget op om. Ledelsens opbakning til kompetenceudvikling på det her område samt en indføring i, hvad de på ledelsesniveau kan bidrage med, vil kunne styrke kompetenceudviklingens implementeringsgrad – og dermed potentielt højne den vedvarende effekt af projektet.

Behovet er der, og det er en opgave, vi har meget stor lyst til at igangsætte og udføre i PsykiatriFonden.

1.2 Formål

Hovedformålet med indsatsen er at udvikle lærere og lederes kompetencer på erhvervsskolerne med fokus på en metodeudvikling i forhold til fastholdelse af sårbare unge.

Opkvalificeringsindsatsen rettet mod lærerne har til formål:

- At fremme trivsel blandt eleverne
- At kvalificere den tidlige opsporing af elever, der mistrives og/eller har psykiske problemer
- At formidle konkrete værktøjer til at støtte sårbare elever til lærere

Opkvalificeringsindsatsen rettet mod lederne har til formål:

- At inddrage og motivere lederne i arbejdet med at fastholde sårbare unge
- At fremme dialogen mellem ledere og lærere i forhold til konkrete tiltag til fastholdelse af sårbare elever
- At præsentere lederredskaber, der fremmer implementeringen af lærernes nye kompetencer

Det er desuden et mål at videndele skolerne imellem og udbrede kendskabet til de metoder, som er i spil, og som har vist sig effektive i fastholdelsen af sårbare elever.

Endelig er det et delmål at indsamle ledernes anbefalinger til ændringer, der kan fremme fastholdelsen af sårbare elever (der tænkes her på de ændringer, som skolelederne ikke selv har indflydelse på).

1.3 Succeskriterier

Det er et succeskriterium, at:

- Samtlige erhvervsskoler bliver gjort opmærksomme på tilbuddet om kompetenceudvikling.
- De deltagende lærere oplever kurset som en opkvalificering af deres viden om sårbare unge, som handlingsanvisende og som en tilegnelse af konkrete redskaber til fastholdelse af sårbare unge.
- De deltagende ledere får viden om, motiveres og redskaber i forhold til implementeringen af lærernes nye kompetencer.
- Konkrete tiltag igangsættes på de repræsenterede skoler som resultat af kompetenceudviklingen.
- Tilbyde erhvervsskolerne lærere og ledere en kompetenceudvikling, der kan bidrage til at fastholde sårbare elever på erhvervsskolerne.

2.0 Metode

2.1 Målgruppe

Projektets målgruppe er lærere og ledere på erhvervsskolerne i Danmark.

2.2 Strategi

PsykiatriFonden har på baggrund af et omfattende arbejde med at forebygge og aftabuisere psykiske sygdomme blandt børn og unge et relevant empirisk og teoretisk kendskab til de problemer, unge oplever. Særligt i Ungdomsprojektet har psykologerne et indgående kendskab til de sårbare unges primære problemstillinger. I den psykologiske rådgivning til elever på ungdomsuddannelser i hovedstaden fordeler primærproblematikkerne således:

- Tristhed og depression (32%)
- Familieproblemer og pårørendeproblematik (20%)
- Angst (15%)
- Sorg og krisesituationer (11%)
- Selvværdsproblemer og ensomhed (6%)

Den eksisterende viden om ungegruppen vil blive anvendt i nærværende projekt, ligesom det tætte samarbejde med lærere og særligt studievejledere vil danne afsæt for præciseringen af programmet for det lærerrettede kompetenceudviklingskursus.

Kursus for lærere (fire dages varighed)

Kurset indeholder fire trin (*for programoversigt, se pkt. 2.3.1*):

- 1) Hvem er de sårbare unge? (videndel)
- 2) Konkrete redskaber til at imødekomme og støtte de sårbare unge, herunder best practice (metodedel)
- 3) Afprøvning i praksis
- 4) Fra plan til handling (implementeringsdel)

Ambitionen er, at lærerne får en viden og redskaber til at sætte konkrete støttende initiativer i gang på den enkelte skole. Idet kurset begrænser sig til fire dage, vil perioderne imellem modulerne udgøre et væsentligt bidrag bestående i trin 3) Afprøvning i praksis. Videndelen vil blive suppleret af et introduktionsmateriale, der sendes ud til kursusedtagerne sammen med kursusprogrammet, hvilket vil sikre, at alle kursusedtagere har en grundlæggende viden om sårbare unge. Som resultat af kurset skal alle lærere tage en handlingsplan for fastholdelse med sig fra kurset. Handlingsplanen skal være handlingsanvisende samt indeholde konkrete redskaber og således kunne danne grundlag for en udbredelse af metoden til andre lærere og udgøre et fundament for det efterfølgende implementeringsarbejde.

Kursus for ledere (en dags varighed)

En anden central ambition i projektet er at skabe de mest fordelagtige forhold for en varig effekt af de tillærte kompetencer. Der er derfor fokus på skoleledelsens involvering, herunder uddannelsesledere og udviklingschefer, i lærernes kompetenceudvikling. Med ledelsens opbakning vil det være muligt at udbrede den lærte praksis til skolens øvrige lærere, ligesom prioritering af støttende initiativer står og falder med ledelsens bifald. (*For programoversigt, se pkt. 2.3.2*)

Skoleledelsen vil som en del af projektet blive tilbudt et endagskursus, hvor de præsenteres for indholdet af lærerkurset, videndeler om udfordringer på ledelsesniveau samt igangsætter udviklingen af en handlingsplan for den enkelte skole.

Handlingsplanen gør arbejdet konkret, fremmer forankringen og vil lette arbejdet med den obligatoriske handlingsplan på området.

Optimalt sender en skole både ledelses- og lærerrepræsentanter, men kurserne er bygget op, så det ikke er en forudsætning. Handlingsplanen, der ses som et vigtigt konkret udbytte af kurserne, er derfor også prioriteret på begge kurser.

Udvikling af indhold og procesevaluering af de to kurser vil ske i tæt samarbejde.

Netværk og nærvær

Det prioriteres, at begge kurser rummer maks. 20 deltagere. Den øvre grænse er sat, så samtlige deltagere kan involveres i øvelser og få konkret sparring i forbindelse med afprøvning i praksis.

Flere lærere fra samme skole anses som en fordel, idet de sammen vil kunne arbejde med den konkrete skoles handlingsplan på området. Netværk bestående af hvert kursus' deltagere – både lærere og ledere – vil blive oprettet. Netværkene har til formål at skabe videndeling i et afgrænset geografisk område og således virke både som et motivations- og opfølgingsforum. Både netværk og opfølgende arbejde har til formål at fremme implementeringen og den langsigtede forankring.

For at gøre kurserne så vedkommende som muligt for lærere og ledere, vil kurset inddrage og tage højde for de aktuelle krav til bl.a. mentorordninger, kontaktlærerordningen, social og psykologisk rådgivning samt den obligatoriske handlingsplanbeskrivelse, ligesom udvalgte lærere og lederes ønsker til kompetenceløft vil blive undersøgt og inddraget i udviklingsarbejdet.

Det er således målet, at kompetenceudviklingskurserne skal være konkret anvendelige i lærerne og ledernes hverdag og tage højde for de forhold, der er særlige for erhvervsskolerne.

2.3 Indhold

2.3.1 Kursus for lærere

Undervisningen tager gennemgående afsæt i to perspektiver: Det individuelle og det strukturelle. Det individuelle perspektiv har fokus på den enkelte elev, og hvordan læreren på bedste vis kan støtte ham/hende – både i kraft af sin rolle som lærer, pædagog og vejleder. Det strukturelle perspektiv har fokus på generelle beskyttende og støttende faktorer i forhold til trivsel i skolen som helhed.

Som beskrevet ovenfor, så indeholder kurset fire trin med fokus på henholdsvis *viden, metode, afprøvning* og *implementering* (se pkt. 2.2). Lærerne tilbydes en kursusrække bestående af fire hele dage. De to første dage afvikles som internat. Herefter afholdes der to enkeltstående kursusdage med ca. en måneds interval. Perioderne imellem kursusdagene indgår som en aktiv del af kurset, idet kursusdeltagerne afprøver de formidlede redskaber i praksis. En konkret og praksisorienteret tilgang vil generelt blive vægtet højt i kurset for at fremme den efterfølgende implementering.

Dag 1 og 2

De to første dage udgør det teoretiske og metodiske fundament, hvor kursusdeltagerne får intensiv undervisning i viden om unges mistrivsel og psykiske problemer samt grundlæggende indføring i de metodiske redskaber, som kurset tager afsæt i. Formen veksler mellem oplæg/undervisning, plenumdiskussioner og praktiske øvelser i mindre grupper.

Hjemmeopgave

I perioden mellem internatet og første enkeltstående kursusdag afprøver deltagerne de tillærte metoder i praksis – praksisdelen vil være beskrevet i en hjemmeopgave, der uddeles og diskuteres i slutningen af første modul.

Dag 3

På tredje kursusdag (første enkeltstående dag) får deltagerne mulighed for at drøfte de erfaringer, de har gjort sig siden sidst. Udfordringer og succeser diskuteres i plenum, så erfaringsudvekslingen optimeres. Der arbejdes videre med konkrete redskaber og metoder og støttende og beskyttende faktorer i forhold til (mis)trivsel i skolen.

Hjemmeopgave

I perioden mellem tredje og fjerde kursusdag arbejder deltagerne videre med afprøvning af metoder i praksis og stilles i forlængelse heraf en opgave med fokus på implementering af initiativer på egen skole. Opgaven skal skærpe lærernes opmærksomhed på strukturer, processer og holdninger, som enten har en fremmede eller begrænsende funktion i forhold til implementeringen.

Dag 4

Fjerde og sidste kursusdag samler op på erfaringerne siden sidst, og kursusrækkens vigtigste punkter repeteres. Hovedfokus for sidste kursusdag er implementeringen og videreførelsen af metoderne ude på den enkelte skole. Deltagerne arbejder i workshops med henblik på udarbejdelse af handlingsplaner for implementeringen. Eksempler på disse kan være planer for, hvordan man optimerer det sociale fællesskab blandt eleverne eller konkrete handlingsplaner for, hvordan man hjælper elever, der f.eks. oplever kriser eller voldsomme belastninger.

Dag 1 (internat)

- Introduktion til kursus
Velkomst, formål og indhold
- Sårbare unge på ungdomsuddannelserne
Udfordringer, forudsætninger og muligheder
- Psykiske problemer og mistrivsel blandt unge
Individuelt perspektiv: Reaktionsmønstre, risikofaktorer og tegn på mistrivsel
- At støtte elever med psykosociale vanskeligheder
Individuelt perspektiv: Kommunikation, relationen til den enkelte elev og fokus på unges mestringskompetencer (med øvelser)

Dag 2 (internat)

- Introduktion til dagens program
Indhold og opfølgning på Dag 1
- Forebyggelse og tidlig opsporing
Strukturelt perspektiv: Hvilke beskyttende faktorer kender vi, og hvordan sætter vi dem i værk?
- Workshop: Hvordan fremmer vi trivlsen i skolen?
Interventionsmuligheder ud fra cases
- Opsamling og præsentation af hjemmeopgave

Dag 3

- Introduktion til dagens program
- Erfaringsudveksling på baggrund af praksiserfaringer
Hjemmeopgaver diskuteres, og der reflekteres på baggrund af oplevede udfordringer og succeser

- Hvordan kan det strukturelle perspektiv understøtte arbejdet med den enkelte (sårbare) elev?
Oplæg om strukturelle indretninger, der muliggør støtte til den enkelte elev, samt præsentation af best practice
- Implementering af metode i praksis
Deltagerne forberedes på at skulle tilbage på skolen og implementere kursusindholdet. Der arbejdes i grupper. Underviseren fungerer som proceskonsulent
- Opsamling og præsentation af hjemmeopgave

Dag 4

- Introduktion til dagens program
Gennemgang af program og repetition af kursets hovedpointer
- Erfaringsudveksling på baggrund af praksiserfaringer
Hjemmeopgaver diskuteres med fokus på, hvilke strukturer processer og/eller holdninger på skolen, som kan have en fremmede eller begrænsende effekt på implementeringen
- Hvad er vigtigt i forhold til en succesfuld implementering?
Inspirationsoplæg med fokus på den gode implementering. Oplægget skal give deltagerne inspiration til arbejdet med egen handlingsplan
- Workshop med fokus på handlingsplaner
Mindre grupper arbejder med konkrete handlingsplaner for implementering. Deltagerne grupperes efter skole/skoletype
- Opsamling og videre forløb

2.3.2 Kursus for ledere

- 1) Undervisning i det forløb, lærerne gennemgår, og i krav til ledelsen i forbindelse med fastholdelsesmålsætningen
Understøtter en fælles forståelsesramme hos ledere og lærere. Bidrager til at sætte fokus på de ledelsesmæssige udfordringer i forbindelse med fastholdelse af sårbare unge på erhvervsskolerne
- 2) Input om ledelsens rolle, om betydningen af involvering og opbakning i forbindelse med forankring i organisationen, om forandringsledelse etc.
Giver lederne konkrete redskaber til at facilitere arbejdet med implementeringen af lærernes nye kompetencer.
- 3) Den nuværende verden: Hvad kan vi selv gøre som ledere i dag?
 - Udarbejdelse af forslag til, hvad lederne og skolerne kan gøre allerede i dag
Dialogen mellem lederne bidrager med en dynamik, hvor flere supplerer hinanden (med erfaringer og forslag), og hvor der hele tiden er fokus på det fremadrettede og udviklingsmæssige perspektiv (forslagene udvikles i dialogen).
- 4) Handlingsplaner
 - Udarbejdelsen af handlingsplaner for den enkelte skoles indsats sættes i gang
Bidrager med fokus på den fremadrettede indsats i forhold til fastholdelse af sårbare unge.
- 5) Perspektiver
Ud over handlingsplanen får lederne en inspirationsoversigt med sig fra kurset med forskellige bud på, hvordan de kan arbejde videre med implementeringsarbejdet, herunder en opfordring til at gå i dialog med lærerne om arbejdet med at fastholde sårbare elever. Lederne inviteres desuden til at udarbejde deres indstillinger til Undervisningsministeriet – hvilke forhold, som lederne ikke selv har indflydelse på, er hæmmende for fastholdelse. Indstillingerne vil blive indarbejdet i fondens afsluttende rapportering til Undervisningsministeriet.

2.3.3 Omfang

Der er i alt 107 erhvervsskoler fordelt over hele landet. I samarbejde med Undervisningsministeriet har fonden skønnet, at ca. 20 kurser fordelt i landet med op til 20 deltagere vil give alle skoler adgang til kurset i et ønsket omfang, i gennemsnit knap fire lærere pr. skole. Ved frie pladser vil produktionsskolelærere blive tilbudt at deltage på kurset.

Der vil blive afholdt fem lederkurser, et i hver region.

2.3.4 Konference 2010

Kompetenceudviklingsprojektet følges op af to eftermiddagskonferencer, en i Øst- og en i Vestdanmark. Til konferencerne inviteres samtlige lærere og ledere fra erhvervsskolerne. Programmet vil blive fastlagt i løbet af 2009, men fokus vil være *Metoder til at fastholde sårbare unge på erhvervsskolerne – erfaringer og nye tiltag*.

Det anbefales, at konferencer og udgivelse (jf. pkt. 2.3.5) koordineres, så konferenceafholdelserne kan danne afsæt for synliggørelsen og uddelingen af udgivelsen. Både konferencer og udgivelse skal bidrage til, at de afholdte kurser følges op og videreudvikles.

2.3.5 Udgivelse

Kurser for både lærere og ledere vil blive opsummeret i en udgivelse, der får til formål at introducere kurset til dem, der ikke har haft mulighed for at deltage, formidle redskaber til fastholdelse og præsentere et generel implementeringsplan. Desuden vil udgivelsen rumme et eksempel på en erhvervsskolernes obligatoriske handlingsplan.

Udgivelsen vil få form af en inspirationsbog, der tager de indhentede erfaringer på kurserne i brug, ligesom der gives en oversigt over den viden og de redskaber, der præsenteres og afprøves på kurserne. Bogen kan således bruges af lærere og til dels ledere, der ikke har deltaget på kurserne, men som ønsker at udbrede den gode praksis på deres erhvervsskole, ligesom underviste lærere vil kunne bruge den i overleveringen til andre lærere på skolen. Bogen udgives i 2.000 eksemplarer og vil kunne rekvireres gratis i Undervisningsministeriet og i PsykiatriFonden.

2.3.6 Web

Undervisningsmateriale, øvelser, redskaber og andre relevante elementer af undervisning og udgivelse vil blive offentliggjort på henholdsvis emu.dk og tabu.dk.

2.4 Etablering

Nærværende projektbeskrivelse uddybes, bl.a. med input fra lærere og ledere fra Danske Erhvervsskoler og Undervisningsministeriet. Et detaljeret program til henholdsvis lærere og ledere fastlægges, produceres og udsendes til landets 107 erhvervsskoler. PsykiatriFondens Erhvervsrådgivning, Børne- og Ungeafdeling samt ledelsen indgår i udviklingen af indhold og metode. Det eksisterende netværk i Ungdomsprojektet bruges i en researchdel, der har til formål at afdække lærernes og ledernes behov for kompetenceudvikling.

Afdelingsleder i fondens Børne- og Ungeafdeling vil fungere som den daglige leder af projektet fra 1. januar 2009, en akademisk medarbejder (deltid) ansættes pr. 1. januar 2009, og to undervisere pr. 1. marts 2009, en bosat i Århusområdet og en i Københavnsområdet. Der indgås aftaler med eksterne undervisere, herunder udøvere af best practice.

Der forfattes et introduktionsmateriale omhandlende centrale elementer af undervisningen, herunder en introduktion til psykisk sårbare børn og unge.

Metode og indhold for kurset afprøves og indøves i marts måned, således at kurset kan udbydes pr. 1. april 2009.

2.5 Personale og organisering

Afdelingsleder i fondens Børne- og Ungeafdeling bliver ansvarlig for at lede, synliggøre, dokumentere og evaluere projektet, to undervisere med erfaring med undervisning på erhvervsskolerne – både for lærere og elever – står for afholdelse af undervisningen. En akademisk medarbejder (på deltid) står for koordineringen af begge kurser. Afdelingslederen og den akademiske medarbejder vil være ansvarlige for forberedelsen og planlægningen af konferencen, der vil ske parallelt med kursusafholdelsen. De to undervisere vil blive inddraget i arbejdet med udgivelsen, ligesom fondens forlag vil spille en central rolle i redigeringsarbejdet, opsætning m.m. Afdelingslederen vil referere til fondens områdechef.

Erhvervspsykologer fra fondens Erhvervsrådgivning varetager kompetenceudviklingen for lederne, og fondens ledelse indgår i det strategiske, kvalitetssikrende arbejde i projektet. Herudover vil projektet trække på fondens sekretariat og kursusafdeling.

En statusgruppe bestående af repræsentanter for Undervisningsministeriet og fonden vil mødes umiddelbart efter 2. og 4. kvartal i 2009.

PsykiatriFonden har omfattende erfaring med kursus- og konferenceafholdelse samt forlagsvirksomhed, og fondens fundament anses derfor som særdeles solidt i forhold til udviklingen og afviklingen af projektet.

2.6 Formidling

Kurserne synliggøres via Undervisningsministeriets, Erhvervsskolernes og fondens formidlingskanaler.

Netværksdannelse blandt deltagerne på kurserne vil blive etableret for at fremme videndeling på tværs af skolerne i de enkelte geografiske områder.

De opfølgende konferencer har til formål at samle op på projektet og bidrage til, at det lærte "lever videre" på skolerne. Det anbefales, at konferencerne afholdes samtidig med bogudgivelsen i første kvartal 2010.

2.7 Tidsplan

1. kvartal 2009

Etablering, kursusudvikling og synliggørelse finder sted i første kvartal af 2009.

2. kvartal 2009

1. modul til lærerne udbydes pr. 1. april og frem til sommerferien 2009. Underviseren i henholdsvis Århus og København afholder kurser sideløbende fordelt i vest- og øst-Danmark. Det forventes, at der kan holdes ca. seks moduler a to dages varighed pr. måned pr. underviser, altså 12 i alt.

Lederkurset forberedes, og erfaringer fra lærernes modul 1 inddrages i arbejdet. Konference- og udgivelsesarbejde igangsættes.

3. og 4. kvartal 2009

2. og 3. modul for lærerne afholdes med ca. en måneds interval. Konference og udgivelsesarbejde intensiveres.

Afholdelse af lederkurset, et i hver region. Dokumentation og evaluering.

Konference og udgivelse anbefales placeret i første kvartal 2010 af hensyn til tidsplanen og den opfølgende funktion.

3.0 Dokumentation

Kurserne evalueres med spørgeskemaer, både undervejs og efter endt kursusforløb. Spørgeskemaerne vil tegne et billede af fagligheden, anvendeligheden og resultatet. Desuden vil det blive opgjort, hvor mange deltagere og hvor mange skoler der har modtaget undervisning. Endelig vil der blive udarbejdet en statusrapport, når projektet er afsluttet.

4.0 Økonomi

PsykiaFondens Erhvervsskoleprojekt kan gennemføres for i alt 3.610.080 kr. (*jf. vedlagte budget*).

5.0 Opsummering

Godt en tredjedel af eleverne på erhvervsskolerne falder fra. En fjerdedel angiver personlige problemer som årsagen. Tallet er formentlig endnu højere. Og andelen af sårbare elever må forventes at stige i takt med, at regeringens 95%-målsætning udfoldes. Den rette støtte, opmærksomhed og en tidlig indsats kan i mange tilfælde bidrage mærkbart til fastholdelsen af unge, for hvem personlige problemer er den primære årsag til et eventuelt frafald.

Lærernes rolle er indiskutabel. For mange unge udgør de en væsentlig og stabil voksenkontakt (for nogle den eneste), de ser de unge jævnligt og vil med den fornødne viden kunne opdage signaler på mistriivsel i tide. Med de rette redskaber vil lærerne kunne tage den eller de samtaler, der kan gøre en forskel for den enkelte unge. Ofte er det at blive set, at blive taget alvorligt, at blive konfronteret i sig selv et afgørende skridt mod at få det bedre. Lærerne skal ikke uddannes til terapeuter, men skal kunne italesætte ændret adfærd, have sikkerheden til at berøre sårbare emner og den fornødne viden om, hvor de kan sende de unge hen, hvis der er akut brug for psykologisk rådgivning eller behandling. Herudover skal lærerne have øje for "den sociale lim", der opstår på et hold eller i en klasse, hvor der er fokus på trivsel, og hvor relationsdannelsen er i fokus. Den klasse, hvor eleverne kender hinanden, kan ringe til hinanden, når praktikken er udfordrende, eller eksamensangsten uoverskuelig, er langt bedre stillet end klassen, hvor man ikke engang ved, hvad sidemanden hedder. Lærerne skal med andre ord have konkrete redskaber til at fastholde sårbare unge.

Opbakning til lærerne fra skolens ledelse vil bidrage mærkbart til muligheden for at prioritere og dermed implementere arbejde til fremme for trivsel. Lederne kan motivere og skabe rum for de erfaringsudvekslinger og refleksioner, som lærerne har brug for for at kunne gøre et effektivt stykke arbejde for at fastholde de sårbare elever. Og der er allerede krav om både mentorordninger, social og psykologisk rådgivning og handlingsplaner på området. Opkvalificeringsdelen går således fint i spænd med den opmærksomhed, der aktuelt er på erhvervsskolerne i forhold til fastholdelse. Og ledelsens opbakning kan medvirke til at kvalificere og prioritere indsatsen.

I PsykiatriFondens arbejde med ungdomsuddannelserne har tilbagemeldingen fra lærere og studievejledere været enslydende: "giv os nogle redskaber til at løfte opgaven", ligesom der har været en overvældende tilslutning til de opkvalificerende eftermiddagsmøder i fonden. Med nærværende projekt har vi i fonden mulighed for at brede tilbuddet – i en forstærket og helhedsorienteret udgave – ud til hele landet. Ambitionen er at skabe en bølge af konkrete tiltag på de danske erhvervsskoler – så der også bliver plads til de sårbare elever i vores uddannelsessystem.